

شرح موضوعی و مبسوط معنوی

مولانا عبدالدین مجددی

کریم رائے

نشری

● سرشناسه: زمانی، کریم، ۱۳۳۰ - شرح ● عنوان و نام پدیدآور: میناگر عشق؛ شرح موضوعی مثنوی معنوی مولانا جلال‌الدین محمد بلخی اکریم زمانی ● مشخصات نشر: تهران، نشر نی، ۱۳۸۲ ● نویسنده: جناب بیستو، ۱۳۰۱ ● مشخصات ظاهری: پنجاه، ۱۰۰۵ س ● شابک: 7-666-312-964-978 ● وضعیت فهرست‌نویسی: ایبا ● یادداشت: کتابخانه: ص ۱۰۰۵-۱۱۱ ● موضوع: مولوی، جلال‌الدین محمد بن محمد، ۶۰۲-۶۷۲ ق. مثنوی - فهرست مطالب؛ مولوی، جلال‌الدین محمد بن محمد، ۶۰۲-۶۷۲ ق. مثنوی - کشف الایات: شعر فارسی - قرن ۷ ق. آند. مولوی، جلال‌الدین محمد بن محمد، ۶۰۲-۶۷۲ ق. مثنوی. شرح موضوعی مثنوی معنوی مولانا جلال‌الدین محمد بلخی. شرح ● رده‌بندی کنگره: ۱۳۸۲ J A ۱۳۸۲ PIR ۵۲۰۲/۱۲ ● رده‌بندی دیویی: ۱۳۱/۸۵۸۵۳۰۱۶ ● شماره کتابشناسی ملی: ۸۲۳۰۰۱۶ م

قیمت: ۴۵۰۰۰۰ تومان

میناگر عشق

شرح موضوعی مثنوی معنوی

مولانا جلال‌الدین محمد بلخی

کریم زمانی

چاپ بیستو، تهران، ۱۳۰۱، ۱۶۵۰ نسخه

لیدرگرافی: باختر ● چاپ: فرال ● تصنیف: علی

شابک: 978-964-312-964-9

نشر: تهران، خیابان دکتر طاهری، خیابان یکی معری، تقاطع خیابان فکوری، شماره ۲۰

کد پستی: ۱۳۱۳۷۱۳۳۷۱ تلفن دفتر نشر: ۸۸۰۲۱۱۲۴ تلفن واحد فروش: ۸۸۰۰۲۶۵۸-۹، شماره: ۸۷۸۲۳۳۳

WWW.nashreny.com, Email: info@nashreny.com, nashreny

تمامی حقوق این اثر برای نشر نی محفوظ است. هرگونه استفاده تجاری از این اثر یا تکثیر آن کلاً و جزاً، به هر صورت (چاپ، فتوکپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی) بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است.

فهرست مختصر مطالب

۱۰۸	معراج	۴	فهرست الفبایی مطالب
۱۱۱	مراتب مختلف پیامبران و اولیا	سیزده	فهرست مفصل مطالب
۱۱۲	اختلاف مذاهب و تعدد ادیان	چهل و هفت	مقدمه
۱۱۸	وحی	۱	خدانشناسی
۱۲۴	فرشته	۱۹	تجلی
۱۲۷	خوارق عادت (معجزه و کرامت)	۲۴	ظهور و خفای حق
۱۳۱	بحر	۲۵	معیت
۱۳۴	چشم‌زخم	۲۸	اتحاد ظاهر و مظهر
۱۳۶	قیامت	۳۱	عطای خداوند و قابلیت مخلوقات
۱۴۴	زنجیر	۳۶	خداوند و علل و اسباب
۱۴۶	بهشت و دوزخ	۴۲	لطف و مهر
۱۵۳	عمل	۴۷	رحمت
۱۶۰	جواب عمل	۵۱	سبقت رحمت
۱۶۵	تجسم اعمال	۵۲	راز هستی
۱۶۹	نامه اعمال	۵۸	هستی و نیستی
۱۷۱	شفاعت	۶۲	وحدت وجود
۱۷۴	مرگ	۶۷	شعور و نطق و نباش موجودات
۱۸۸	زندگی و مرگ حقیقی	۷۳	طبیعت و ماورای طبیعت
۱۹۱	تولد دوم	۷۷	تجدد امثال
۱۹۴	کیمیا و کیمیاگری روحانی	۷۹	عالم مثال
۱۹۷	انسان‌شناسی	۸۱	آکل و مأکول
۲۳۰	خودشناسی	۸۳	اعداد
۲۳۸	روح	۸۸	نیوتن

میانگ عشق

۲۶۷	عقل	۲۵۲	مراتب روحانی
۲۷۶	اختلاف عقل‌ها از اصل فطرت	۲۵۵	طریق‌رهایی از رنج تعلقات دنیوی و ...
۲۷۸	اندیشه	۲۵۶	نجانس (جنسیت)
۲۸۵	استدلال و منطق و قیاس	۲۶۲	حقیقت نوعیه
۲۸۸	صورت و معنی	۲۶۴	تناسخ
۲۹۲	سلوک و منازل آن	۲۷۰	مشخ
۵۰۲	نفس اشاره	۲۷۳	علم و شناخت
۵۰۴	ریاضت	۲۹۱	سؤال و جواب
۵۱۸	ابتلا و امتحان	۲۹۳	نکته‌های روان‌شناختی
۵۲۳	جهاد اکبر و جهاد اصغر	۳۰۲	ضمیر ناخودآگاه
۵۲۵	بُلقه (بیداری)	۳۰۴	فرافکنی
۵۲۸	طلب	۳۰۶	خیال
۵۳۲	توکل	۳۱۲	غم و شادی
۵۳۷	تسلیم	۳۱۸	گریه و خنده
۵۳۸	شکر	۳۲۳	لذت
۵۴۵	مقام رضا	۳۲۷	درد
۵۴۸	حیرت	۳۳۱	ضمیرخوایی
۵۵۱	جنود عارفانه	۳۳۲	خواب و رؤیا
۵۵۶	ایلهی	۳۴۲	حواس باطنی
۵۵۸	شطحیات	۳۵۰	ایمال
۵۶۰	اِنَّ الْفَخْرَ وَ الشَّحْنَی مَا اَعْظَمَ شَأْنِی	۳۵۳	تردید
۵۶۶	موسیقی و سماع	۳۵۵	تصعید
۵۷۲	قُرب	۳۵۷	زیباشناسی
۵۷۷	قُرب فرائض و قُرب نوافل	۳۶۲	کودکی
۵۸۰	جذبه و سعی	۳۶۹	جوانی
۵۸۲	فقر	۳۷۱	پیری
۵۸۷	فنا و بقا	۳۷۵	فضا و قدر
۵۹۵	لا	۳۸۲	جبر و اختیار
۵۹۶	حال و مقام	۴۰۲	شیطان
۵۹۸	شواطر	۴۱۶	خیرات و شرور آفرینش
۶۰۱	حجاب	۴۲۰	گناه
۶۱۰	ایمان	۴۳۲	عشق

۷۸۳	نکته‌های گوناگون اخلاقی	۶۱۵	کفر و ایمان
۷۹۳	دنیا	۶۲۱	تصوّف و صوفی
۸۱۳	سلطهٔ نابخردان و تزوای خردمندان	۶۲۸	درویش
۸۱۵	تقلید	۶۳۱	اولیای مشور
۸۲۵	مشورت	۶۳۳	قُطب
۸۲۹	تبلیغ	۶۳۶	بیعت و لُونه
۸۳۳	قیاس خود با کاملان	۶۳۷	مراقبه
۸۳۵	سفر	۶۴۰	خلوت‌نشینی (عزالت)
۸۴۰	زبان	۶۴۴	همنشینی (مُحبت)
۸۴۸	الفاظ و معانی	۶۵۱	خاموشی (سکوت، صُمُت)
۸۵۰	مثنوی	۶۵۵	کتمانِ اسرار (رازداری)
۸۶۰	نمایش‌سازی، شیوهٔ تعلیمی مولانا	۶۶۰	ستر کمال
۸۶۴	شعر	۶۶۱	پرسوزدن
۸۷۲	حسام‌الدین و مثنوی	۶۶۳	سیر و سلوک و استاد
۸۷۶	زن	۶۷۲	ظهارت
۸۸۱	موضوعات فقهی در مثنوی	۶۷۵	نماز
۸۹۵	موضوعات نجومی و هیبوی در مثنوی	۶۸۱	روزه
۹۰۸	موضوعات طبی در مثنوی	۶۸۶	ذکر
۹۳۳	موضوعات گوناگون کلامی و فلسفی	۶۹۲	دعا و نیایش
۹۵۲	قرآن کریم	۷۰۹	حج
۹۹۱	فصلت‌های اخلاقی حضرت علی (ع)	۷۱۲	إنفاق
۹۹۹	فهرست منابع و مأخذ	۷۱۵	مباحث اخلاقی و اجتماعی

مدد از قادر ذوالجلال

مقدمه

بیش از هفتصد سال است که خورشید مثنوی معنوی از گریبان عرفان شرق سر بر گشوده و بر کرانه قلب‌ها تابیدن گرفته است و قمر دگان هوئی را گرمی عشق و وفا بخشیده است. دریای زخار مثنوی معنوی، هزاران دُر ناشفته از صدف غیب بر ساحل ظهور به جلوه آورده و بر جویندگان حیات پاک تثار کرده است.

این صحیفه جاودانه، بسی نکته‌های ناگفته از بقعه اعلیٰ به حقیقت جویان نIOSHA، هبه نموده تا بدان، نفس توسن را به لگام ترویض آرند و دل از شواغل سلبه‌وار دنیا بیردازند. مثنوی معنوی، چکیده تمامی معارف نظری و تجربه‌های عملی و عرفانی بشر است، از این رو می‌توان بر تردبان این کتاب مستطاب، پایه پایه تاقای حضرت معشوق فراز آمد. از آن رو که مولانا از حیث احاطت بر قواعد عشق و عرفان نظری طلبه دار عصر خود بوده می‌توانست به آسانی بدین عرصه درآید و از دریای این بحث‌ها گرد برانگیزد و مسفوقاتی بر سان و سیرت ارباب علم و نظر همچون این عربی و اتباع آن بزرگ (زَجْمُهُمُ اللهُ) ترتیب دهد، لیکن او مباحث و مواجد روحی را بر این باریک‌ریسی‌های سآمت‌انگیز ترجیح داده است.

بحث عقلی، گرد دُر و مرجان بود آن دگر باشد که بحث جان بود
بحث جان، اندر مقامی دیگرست بساده جان را قوامی دیگرست

مولانا در وسعت نظر او بلندی حکمت و قدرت بیان، آیتی است شگرف. بی‌گمان بیان قواعد باریک و معانی اسباب در قالب حکایات و تمثیلات، آن هم به زبان شعر از مهارت‌های بی‌بدیل مولانا است و هیچ سخنوری حتی سنایی و عطار نیز در این عرصه تنگ، همچون او نیزه‌بازی نکرده‌اند.

نیزه‌بازی اندرین گُوهای سنگ نیزه‌بازان را همی آرد به تنگ